

ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ

БЮЛЕТЕНЬ

Офіційний орган м. Олександрії та району.

Рік видання 2, ч. 74 (98).

Середа, 16 грудня

1942 р.

Ціна 1 грн.

На фронтах

Нові спроби совєтів проломити німецькі позиції також вчора зійшли нанівець з великими для них втратами. Між Волгою та Доном масові наступи піхотних та панцерних сил привели до впертих боїв, повних успіху для наших частин. Захоплено полонених та добич, знищено 54 панцерники. На великій дузі Дону німецькі гренадири у протинаступі скинули ворога з його позицій та без власних втрат знищили 46 совєтських панцерників. Німецькі, італійські та малярські повітряні сили на Донському фронті поборювали ворожий маршовий рух та військові з'єднання.

На середньому відтинку фронту німецький наступ йде сильно вперед; у цей самий час великі ворожі операції значно втратили на силі. Під час цих операцій у співданні з бойовими та стрілкопадними літаками зайнято дуже багато місцевостей, зайнято ворожі позиції та відрізано противника від його запільних сполучень. У впертих

повітряних боях ворог втратив 16 літаків. На південь від Ільменського озера ворог провів тільки досить слабі наступи. Артилерійським вогнем розбито панцерні готові позиції.

Німецькі підводні човни в боротьбі проти ворожої навігації затопили знов 15 кораблів в 108000 рбт. в північній та середній частині Атлантики. Торпедовано два інші кораблі, а також один нищильник служби конвоїв. Під час цих операцій спеціально тяжко поцінене вороже постачання для Північної Африки. Між затопленими кораблями знаходився британський вантажний корабель «Керамік» в 18713 рбт., який з транспортом війська плыв у Африку. негайно після поцінення торпедами корабель потонув, так що при пануючому вітрі та сильній течії моря можна розрахувати на великі втрати в людях. З цього самого конвою ворог втратив три інші кораблі, завантажені воєнним приладдям.

Завзяті оборонні бої на середньому відтинку фронту. Тяжкі втрати большевиків у панцерниках.

Хоробрість авіації

БЕРЛІН.—Тяжкі наступи большевиків на південь від Калініна та біля Торопця тривали також 1 грудня. Але навіть масове кидання дуже сильних з'єднань піхоти, яких бойова сила була значно пізнесена танками, не могло досягнути прориву. Згідно повідомлення Верховного Командування Збройних Сил, ворог знову кинув у бій кінноту. У завзятому змаганні заламалися всі наступи противника в зосередженому вогні німецької піхоти та артилерії. Большевики мали криваві втрати та втратили 70 танків, які поцілами протипанцерних гармат знищено або приведено в непридатність до їзди.

Бойові групи зенітної артилерії авіації приймали також велику участь в обороні від завзятих большевицьких наступів. У вогні зенітних гармат все паново заламувалися штурми ворога. Від 25 листопада гримить на тому відтинку середнього фронту оборонний бій, який ведеться проти ворога сильно переважаючого числом.

Німецькі піхотинці, панцерні гренадири, сапери та зенітні гарматчики наземної армії і авіації перевершували шоденно у тих оборонних боях самих себе. Досягнення одної швидкої частини заслуговує на окрему згадку. На дуже малому просторі знищила вона за чотири дні 41 найтяжчих танків та вдержує свій відтинок, не зважаючи на послаблені переведжені всіма родами зброї большевицькі спроби прориву.

В одному лише дні відбила та частина 15 масових ворожих наступів та знищила одну дивізію кавалерії, яка була прорвалася під охороною сильної зенітної артилерії. При цьому шеф штабу тої большевицької дивізії попав у полон. На іншому місці розбили гренадири одного турінгського полку панцерних гренадирів у завзятій та запеклій обороні поновлюваних тяжких наступів большевиків. При тому знищив баталіон в одному лише дні 26 ворожих танків.

Японія та промова Муссоліні

ТОКІО.—Промова Муссоліні викликала у Японії живий відгомін. Часописі з задоволенням стверджують, м. ін., те, що Ду-

че виявив велике признание для японських перемог, а через те для військової підтримки держав осі.

Каляй про політику Мадярщини

БУДАПЕШТ.—З нагоди закінчення дебатів про уповноваження виголосив сьогодні президент міністрів Каляй довшу промову, в якій з'ясував загальну політику свого уряду. Він передусім підкреслив, що основою всякої програми є дисципліна та лад. Теперішнім завданням Мадярщини є створити самостійну, свідому цілі та сильну Мадярщину в рамках нової Європи.

Пізніше говорив президент міністрів про соціальну діяльність Мадярщини під час минулих 20 літ. В зв'язку з тим підкреслив він потребу здорової земельної політики. Вкінці звернувся президент міністрів з закликком до послів та нації, щоб вони уникали всього, що могло б знищити силу Мадярщини та її повагу. Мадярщина веде війну і тому треба служити лише одній справі, а саме щасливому будущому Мадярщини.

Голова держави генерал Франко про війну та мир

САРАГОССА.—З нагоди передання старого історичного прапора іспанській військової академії у Сарагоссі виголосив голова держави генерал Франко промову, в якій, м. ін., заявив, що за давньої державної системи та славної військової академії була зачннена, бо республіка зрілася війни та намагалася підкопати фундаменти іспанської раси і розбити Іспанію. «Щоби мати мир—продовжував Каудіальо—найкраще приготуватися до війни.

Сьогодні народи мусять жити в дуєї єдності та дисципліні і бути приготованими до війни. Горе народові, який без єдності іде на війну». Далше згадав генерал Франко як острого приклад одного європейського народу, який заламався, бо не мав дисципліни. Каудіальо закінчив свою промову закликком всіх іспанців до єдності та дисциплінованості. Нікому не вільно маскуватися окликами «Хай живе Іспанія», бо з тими окликами на устах згнули за свою батьківщину тисячі іспанців.

Також в Америці харчові пайки

МАДРИД.—Згідно повідомлення Ефе з Нью-Йорку, американська преса заповідає введення від 1 січня 1943 року строго пайкування харчових продуктів на європейський зразок. Це сталося конечним з причини спекуляції харчовими продуктами деяких кіл населення. Уряд доручив вже друкувати харчові картки.

Гауляйтер Заукель про остаточну перемогу

ПАРИЖ.—З нагоди присутності гауляйтера Заукеля влаштувала крайова група Франції закордонної організації Націонал-Соціалістичної Німецької Робітничої Партії у Трокадеро великі збори всіх німців в Парижі.

Гауляйтер Заукель, між іншим, говорив, що ворог Німеччини, міжнародне жидівство, має двох могутніх поліців, плутократію та большевизм. Німеччина, яка спротивилася волі знищення своїх ворогів, мусить, перемогти і вона переможе. Однак, не лише віра, але також факти мусять з математичною певністю привести до перемоги:

1. Німецького народу ще ніколи не переможено, коли він був добре ведений.
2. Німецький народ знає, про що тепер іде, чого не знав він у 1914-18 рр.
3. Велика надія теперішньої війни, блокада, не зігне німецького народу.

Вирішний вчинок командуючого резервовою групою

БЕРЛІН.—Друга сотня одного полку гренадирів біля Ржева втратила під час наступу на большевицькі позиції спершу командуючого сотнею, а зараз же потім вищого старшого десятника, який перейняв його місце. В тому тяжкому положенні височив наперед командуючий резервовою групою сотні, підстаршина К. та повів за собою сотню, в наслідок чого досягнуто вказаної мети.

Тут живив він всіх родів зброї, які мав, щоб підтримати баталіон стрільців, які атакували направо від сотні. Той баталіон попав у сильний большевицький вогонь, в наслідок чого його наступ тільки поволі просувався вперед. Тому підстаршина перейшов зі своїми грена-

4. Неможливо розділити німецького народу від його народу.

Пізніше говорив гауляйтер Заукель про працюючих в Німеччині робітників, та сказав, що мільони робітників з усіх країв Європи, особливо з заприязнених з Німеччиною, працюють у Німеччині. Кожна німецька фабрика зброї є сьогодні європейською фабрикою. Вояки могли виконати їхні завдання, бо вдома йде праця. Зброєю забезпечено потрібні для ведення війни сировини. Також життєвий рівень німецького народу буде все кращий.

Історія світу не мала б жадного зміслу—закінчив промову—якщо б Німеччина та її союзники не перемогли. Німеччина веде війну, щоб вона сама та цілий європейський континент могли дальше існувати. Перемога є неминуча, коли кожний виконує свій обов'язок.

дирами до штурму, знищив шість ворожих бункерів, прорвав довгий на 60 метрів відтинок окопів та зайняв височину.

Звідси він помітив, що атакуючий від нього наліво другий баталіон його полку виходив під тяжким фланговим ворожим вогнем. Він достежив, що вогонь ішов з одної кітловини, в якій осадилася большевизм. Він рішив ще раз перейти до наступу. Своєю зразком він знову повів за собою гренадирів з саме здобутого криття та відкинув ворога з кітловини. Просуваючися з баталіоном дальше вперед, здобув підстаршина К. зі своїми хоробрими гренадирами ще одну височинну позицію.

Відважний вчинок одного саперного старшини

БЕРЛІН.—Частини одної північно-німецької саперної сотні між Волховом та Ладозьким озером мали завдання прочесати та очистити відбитий протиударом кавалок лісу. Під час просування через тяжкий артилерійський ворожий вогонь сотня попала на заміноване поле. Провідник сотні, один поручник, мав на ньому місці мало досвідчених в розмінуванні саперів до розпорядження.

Щоб обминути втрати, він відіслав більшу частину вояків згритися, а сам приступив до знешкідливлення мін. Не зва-

жаючи на все сильніший артилерійський вогонь, в наслідок якого замінований терен ставав все більш непрогляднішим, поручник знешкідливив 300 мін. При спробі скритися від тяжкого гранатного стрілу він все ж таки наступив на міну, не зважаючи на всю осторожність.

Одну погу йому відірвало, другу зломало в трьох місцях. Не зважаючи на це все, тяжко ранений дав наперед настанови для цілковитого очищення замінованого поля, а лише тоді дозволив віднести себе до перев'язочного пункту.

Фаховий вишкіл молоді

КНІВ. — Ще на початку цього року в Києві було створено кілька ремісничих курсів для фахового вишколу молоді. З ходом часу мережа фахових навчальних закладів швидко поширювалася. Вона створювалася при заводах або на базі колишніх виробничих майстерень.

Тепер в Києві функціонує вже чимало курсів для підготовки з української молоді кваліфікованих робітників різних професій. Для хлопців існують курси, де вони навчаються в галузі металообробної промисловості — слюсарській, токарській, бляхарській, ливарській та монтажній справах. З деревообробної промисловості вони вивчають теслярську, столярську та будівельну справу. Існують також спеціальні будівельні курси, які мають цехи: мулярів, лічники, малярів, теслярів та столярів. У двох автових курсах готуються авторемонтні працівники та шофери.

Окремо для дівчат є навчальні кравецькі майстерні, шиття чоловічого, жіночого та дитячого одягу. У білошвейних майстернях є відділи капелюшниц, художнього вишивання. Ремісничо — навчальна майстерня оздоблювальних професій готує ткачів, малярсько-оліфійних працівників, тощо. Мішаний курс для хлопців і дівчат готує торговельних працівників.

Усього по місту вже нараховується 11 навчальних закладів для фахового вишколу молоді, підпорядкованих відділові культури і освіти Управи міста. В них навчається 606 хлопців та 687 дівчат, віком від 14 до 16 років. Крім того, значна частина молоді здобуває фахову освіту на підприємствах, що не підпорядковані Управі міста.

Не охоплені ще навчанням хлопці і дівчата перебувають на обліку Біржі Праці і тепер викликаються на Біржу для того, щоб розмістити їх на навчання у ремісничих школах та майстернях. В останній час одержано дозвіл на поширення шкіл та навчальних майстерень чоловічого та жіночого кравецтва, оздоблювальних та торговельних професій. Крім того, дозволено вечірні курси для підвищення кваліфікації стенографів та друкарів, які вже працюють.

Подяка німецькій армії

ПРИЛУК. — Бурмістр міста Прилук, Чернігівської області, передав прилукському гебітсланд-віртові пожертву на Німецький Червоний Хрест у висоті 203600 карб. Ця пожертва складається з 171500 карб., які зібрали робітники, урядовці та населення міста Прилук, а також 32100 карб., які зложили робітники, урядовці та сільське населення Прилукського повіту. В письмі бурмістра Прилук, яке долучене було до цієї пожертви, пишеться, що це добровільна збірка німецькій армії, як подяка за звільнення міста та району від жидів та большевиків.

Студенти звітують про свою працю

ЖИТОМИР. — В рамках фахового zatrudнення німецького студентства, Райхсміністр для визволених східних областей дав нагоду 98 студентам та студенткам університетів в Берліні, Бреславі та Позені науково працювати в звільнених східних областях.

Про наслідки праці, яка здебільшого полягала в дослідних завданнях терену генеральної Житомирської округи та яка

рівночасно була зв'язана з практичною сільськогосподарською службою, студенти звітували тепер в рамках малої виставки в приміщеннях Міністерства Сходу перед колами, які були в цій студентській праці заінтересовані. Райхсміністр Розенберг особисто використав нагоду, щоб переконатися про успіх цієї студентської праці, він дав свою згоду на підтримку дальших заходів в цій ділянці.

Будинок для сиріт в Житомирі

ЖИТОМИР. — Власне це не будинок, а піла господарська оселя, своєрідний масток, в якому тепер жваво хазяйнують сироти, що їх війна позбавила батька й матері. Ще торік німецький комісар міста і міська управа заопікувалися сиротами і примістили їх всіх разом біля господарства, яке потрібно було налагоджувати. Сиротам давали харчі, взуття, одіж. Тепер сироти мають орну і городню землі, лазню, пральню, столярню, швацьку, ткацьку, шевську майстерні, 10 корів, 4 телят, 12 коней, 7 овець, 9 свиней, сільськогосподарське знаряддя,

автомашину.

У чистеньких кімнатах великого корпусу розміщено 168 дітей. Класні кімнати визначені для навчання, робітні для праці. Дітвора вчиться і при звичається до самостійної праці. У кухні, в майстернях, хлівах, клунях, всіли — діти. І господарюють непогано. Вже про сиріт не доводиться журитися. Овочі своєї праці вони споживають також самі. Самі для себе і тчуть, і шикють, сіють і жнуть. Розумно поставлена справа забезпечить сиротам майбутнє життя.

Лікарські рослини та прянощі

На протязі останніх десятиріч всюди виникла промисловість, яка займається виготовленням ліків та лікувальних засобів. В той час, як наші предки й діди, захворівши, здебільшого приймали напої, які були виготовлені з лікарських рослин нашої батьківщини чи чужих країн, — тепер прийшли в забуття ці старі, випробувані помічники в нужді. Тепер війна висунула збільшену потребу в лікувальних засобах, які, звичайно, в першу чергу треба дати в розпорядження поранених та хворих солдатів.

Іноді це такі засоби, які досі завозилися з чужих країн, а це спричиняється до того, що їх тепер можна доставляти в обмеженій кількості або зовсім неможливо доставити. Тому згадуємо ми старі, випробувані лікарські зілля та рослини. Великий, хто обробляє хоч клаптик землі, повинен пару грядок засадити лікарськими рослинами. Це перш за все **валеріана** (радік валеріана), яку всюди можна розводити. Вона своїми коріннями доставляє напій, дійсний проти безсоння, а з екстракту посичених корінців на алкоголі готують валеріанові краплі. Коріння збирають восени, очищають від корневих волосків та решток стебла й повільно висушують.

Тому що ця рослина належить до тих, що неглибоко сидять в землі, насіння треба класти в землю не більш, як на 1/2 см. завглибшки. Не менше відома **зоря** (радік левістіці). Її можна розводити в кожному садку. Висохле коріння 2-3 річної рослини збирають на провесні й розрізають його вздовж, щоб його краще можна було висушити. Його вживають як сечогінний засіб при

водянні, при гнійному запаленні легенів та сечівників і т. д. у вигляді зробленого на воді настою.

Також всюди можна розводити **шавлію** (сальвія офіційналіс). Шавлія належить до тих, що глибоко сидять в землі і її можна сіяти на глибині від 1—2 см. Висушені листи краще всього зберігати в бляшаних коробочках. Настоянка з них рекомендується при проносу, нічних випотіннях та як полоскання для глотки при катарі, кровотечі з ясен та подібних запальних процесах.

Кріп (фенікулум) кожний добре знає. Взагалі збирають його насіння, але також його листки й коріння містять у собі цілющі складові частини. Настоянка з них вживається як засіб для заспокоєння та полегшення судорог, особливо при лікуванні дітей.

Наперстянка (дігіталіс пурпуреа) — однорічна, дикороста рослина, але яка також може розводитися в садках. Її листя збирають й особливо обережно висушують. Корисні складові частини — дігіталін та догатоксін — в руках лікаря рекомендуються як лікувальний засіб при хворобах серця та обміну.

В кожному садку росте **рівень** (ріцена реі). Його коріння ріжуть на шматки й висушують на повітрі. В порошок він у невеликій кількості впливає на збудження апетиту, у великій кількості або як екстракт він проносить. При катарі шлунку або кишок його з добрими наслідками вживають в формі настою або екстракту.

Відомий домашній лікувальний засіб доставляють **листя перечної м'яти** (фолія менте піперіте). Ця рослина росте

майже всюди, особливо на добре висушеному болотяному ґрунті. Рослина на протязі 6—7 років дає добрий врожай, який починають збирати в серпні. Найбільш цінні листя та найкращий здобуток олії доставляє перше зрізування, яке триває до вересня, поки рослина стоїть ще у повному цвітінні. Зілля треба негайно сушити, а коли його призначено для здобування олії, також негайно треба переганяти. Настоянка з листя являється засобом газогінним та заспокоює судороги: його треба приймати при різьх у шлунку, судорогах кишечника та холерній. Чайну ложку листя на шклянку води. Олія має добрий вплив при невралгії. Розведення рослини відбувається не через насіння, але сидять корінці в землі на 6—8 см. завглибшки.

Ромен (флорес хамомілле) можна найти в кожному хазяйстві. Ця рослина росте всюди й голівки квітів при добрій сухій погоді зривають з травня до серпня й негайно розкладають для сушіння. Коли вони досить висохли, їх краще всього складати в бляшані коробочки, але не треба при цьому дуже надшувати. Можна також їх сушити в штучному теплі. Треба звертати увагу на те, щоб вони добре були висушені, попередити ніж їх класти в коробочки, бо в противному разі вони через самоагрівання легко псуються й втрачають колір. Вживання ромену різноманітне. Його вживають, як чай, але також як полоскання для глотки та для компресів, клізм, для промивання очей тощо.

(Закінчення буде)

Літкар Герта Німанн.

Сільськогосподарчі роботи

Керівники громадських господарств, впорядковуйте бухгалтерію до розрахунку в новому році.

Приготуйте снопики з стеблин та соломи, організуйте снігозатрим на озимих ланах.

Ремонтуйте парникові рами і реманент.

Хороніть навоз і землю для парників.

Очищайте та перелопачуйте насіння.

Нарада ветеринарних урядовців

КНІВ. — На зарядження Райхскомісара для України, відбулася у Києві ділова нарада працюючих в Райхскомісаріаті німецьких ветеринарних урядовців і ветеринарних лікарів.

Під керівництвом керівника відділу ветеринарної справи, міністеріального радника др. Шварца, у ряді рефератів обмінево зібраними в першому році відбудови дослідями та устійнено вказівки для дальшої праці.

Важливість наради підкреслила присутність керівника ветеринарного відділу Райхсміністерства для визволених східних областей, міністеріального радника др. Вімана та його

співробітників. На цій нараді можна було з задоволенням ствердити, що організаційній діяльності німецьких людей пощастило в важливому секторі ветеринарної справи перемогти існуючий хаос і остерегти став тварин перед невимовними втратами від тваринних поместей, а також створено можливість оберігати німецьких людей перед пошкодженнями через харчі тваринного походження.

Наприкінці наради відвідано ряд лабораторій і заводів у Києві та під час товариського вечора зав'язано питки тісної дружби.

Хроніка

Головний агроном Грушківського повіту п. Островський за перевиконання плану збору насіння люцерни та еспарцету на 132 проц. премійований 1000 карбованців від сільськогосподарчого відділу Миколаївського Генералкомісаріату.

ОГОЛОШЕННЯ

Доводжу до відома населення міста та району, що, за розпорядженням Округового Комісара міста Олександрії, при кожній підводі під час її пересування повинна бути посвідка від старости сільуправи по сільському транспорту і від Міської Управи по місту про те, куди і за яким грузом підводи направляються.

Підводи, котрі не матимуть посвідок, будуть затримані.

Голова Олександрійської Райуправи П. ГЕРЦЕН.

ОБ'ЯВА

За розпорядженням Пана Округового Комісара по Олександрійському району провадиться реєстрація велосипедів.

Установи, організації та осободі особи, в розпорядженні яких є велосипеди, повинні на протязі 10-днів з часу оголошення об'яви зареєструвати велосипеди в Районовій Управі і одержати належне свідоцтво. Хто не виконає цього — буде покараний, а велосипед буде затриманий.

Голова Олександрійської Районові Управи

ГЕРЦЕН.

ДРУК І ВИДАВНИЦТВО: Друкарня і редакція, Олександрія, Управська, 57. Завдрукарнею К. Юрченко. Відповідальний редактор О. фон-Зорг.

Тепер діє преїскурант № 1.